

Mannúlvur í seyðaskinni

BOÐAÐ ER nú frá, at ein nýggjur flokkur stillar upp til lögtingsvalið, sum verður leygardagin 17. november. Hesin kallar seg sosialistiski loysingarflokkurin.

FRÍGGJAKVØLDIÐ í seinastu viku var ein talsmaður fyri nýggja flokkin í sjónvarpinum. Talsmaðurin var fullur av mótsøgnum, og avdúkaði við hesum, at flokkurin ætlar at villleiða føroysku veljararnar. Skulu vit fara eftir tí, sum talsmaðurin fyri sosialistiska loysingarflokkinn segði, so er veruliga talan um ein mannúlv í seyðaskinni.

VIT HOYRDU, at flokkurin er demokratiskur, at hann tekur undir við fræsum demokratiskum valum, at hann vil

varðveita tali- og skrivifrælsið, at hann somuleiðis vil varðveita organisatiónsfrælsið og trúarfrælsið, at hann vil virka undir føroyskum viðurskiftum og at hann undir ongum umstøðum er kommunistiskur. Hann hevði þúrt onki við kommunistaflokkarnar í Eystureuropa at gera. Flokkurin vildi stríðast ímóti skrivstovuvaldinum.

TÁ TALSMADURIN ferð eftir ferð varð spurdur, hvat land sosialistiski loysingarflokkurin vildi hava sum fyrmynd, var hann alt annað enn fúsar at svara. Men svarið kom um síðir. Fyrmyndin skal verða Albania. Øll tey, sum kenna nakað til tað landið, hildu sær fast fyri ikki at detta av stólunum. Onnur, ið ikki kendu nakað til Albania, slerdu upp í leksikon, og har fingur tey prógv fyri, at talan veruliga er

um ein mannúlv í seyðaskinni.

Í SÍNI leksikon kundu tey lesa, at landið er afturlatið, at allir flokkar, uttan tann kommunistiski, eru bannaðir, at fræls demokratisk val millum fleiri flokkar er eitt ókent fyrbrigdi, at fyrri íbúgvunum har er tali- og skrivifrælsi ein planet langt úti í rúmdini, at organisatiónsfrælsi als ikki kemur upp á tal og heldur ikki trúarfrælsi. Allar kirkjurnar í Albania vórðu nevnliga stongdar í 1967.

FYRI NØKRUM árum síðani fór ein síðhærdur føroyskur kommunistur at vitja fyrmyndarliga landið Albania. Tá hesin kom aftur var hann klijptur heilt stutt. Tey, sum spurdu um orsökina til hetta, fingur at vita, at klippingin var farin fram eftir boðum frá

skrivstovuvaldinum í Albania. Har í landinum skuldu øll, eftir alment galdandi reglum, klippa sær stutt. Hugsu tykkum at slík boð ein dag skulu koma úr Tinganesi. Ein atkvøða fyri sosialistiska loysingarflokkinum merkir, at so kemur at verða, bara hesin fær nóg stóra undirtøku.

Í GRANNALONDUNUM hava javnaðarflokkarnir verið bolverkið ímóti kommunismuni. Tað sama er galdandi hjá okkum. Tí eru boð eftir javnaðarflokkinum. Tørvurin á einum stórum og sterkum javnaðarflokki er ongantíð størri enn nú. Tann tørvur kunnu tit sjálvi nøkta við at seta krossin rætt á valinum 17. november.

vj.

sosigaley

Dimmalætting
VÍSUGA
HÍMUN

DAGBLAÐIÐ

KROSSIN

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

NORÐURST

Ofráðu seg á altari sambandsflokksins

«Tað, ið mest likist einum Sambandi, sum er dottið um rygg, er kanska ein meir sniðfundig ætlan at skrúva søgunar klokku 43 ár aftur í tíðina — til frammanundan Heimastýrisslógini. Kanska er ætlanin at hála teppið undan Føroyum. At skapa so ótrygg viðurskifti, at amtsstøðan verður aftur sett í verk. Føroyar skulu ikki vera annað enn eitt Fære Amt í danska kongarikinum. Tað er idealið hjá «Samherlighedspartiet». Er tað kanska framvegis», skrivur Dagblaðið í odagrein 10. oktober.

Ja, stuttligt ella heldur syrgiligt er at lesa, hvussu fyrrverandi samstarvsflokkar nú svina hvønn annan til. Henda niðurgerðing av hvørjum øðrum er kanska mest skendsk í Dagblaðnum, sum jú ongantíð hevur dugað sær hógv, men sum tvørturímóti altíð hevur verið parat at stinga kniv in í ryggin á sinum samgongumonnum, bara tað var til egnan fyrimum.

Og hvat er tað ikki hyklarum líkt. Fyrst hevur hetta blað og tess talsmaður ár eftir ár spilt út sambandsmenn fyri ikki at vilja eina borgarliga samgongu. Fyri ikki at vilja fara í samgongu við fólkaflokkinn. Nú vóru sambandsmenninir tó so large, at teir omaná tað heila lótu fólkaflokkinn fáa lógmann. Hetta skuldi ein trúð var ein gestus, men hygg nú, hvussu blaðið hjá fólkaflokkinum fer við sambandinum, bara tí at tað nú aftur er valstrið. Alvaratos, eitt sindur av sakligheit eiga vit eisini at kunna krevja av fólkaflokkinum.

flokkinum.

At fólkafloksmenn nú kalla sambandsmenn undirbrotligar, kunnu vit ikki góðtaka. Tí er nakar undirbrotligur, so eru tað tit fólkafloksmenn. Sambandið hevur eina stevnu-skrá, sum miðar ímóti, at einki skal broytast — alt skal standa við. Og tað var hon, sum varð gjord til samgonguskjal, tá landsstýrið varð skipað fyri tveimum árum síðani. Meðan fólkaflokkurin harafturímóti hevur júkað um upp undir hvørt val, at hann er tann einasti sanní sjálvstýrisflokkurin, so var hann tann fyrsti til uttan viðari at byggja seg fyri øllum krovum sambandsflokksins og skriva undir eitt sambandssamgonguskjal bar afyri at fáa vald — fáa lógmannssessin. Her eru fólkaflokkur og tjóðveldisflokkur meilíkir. Bæði góvu teir seg — á undirbrotligan hátt — undir skjúrtevel sambandsmanna. Teir sleptu øllum sinum sjálvstýrishugsjónum fyri at rekka tveimum

endamálum: fólkaflokkurin fyri at fáa lógmann — tjóðveldisflokkurin fyri at halda javnaðarflokkinn uttanfyri.

Og nú eru hesir somu flokkar farnir í hernað móti tí sama flokki, sum teir so undirbrotliga góvu seg undir! Sambandsflokkurin hevur einki at skamma seg yvir, tá hugsað verður um, hvør er tann mest undirbrotligi av hesum trimum fyrrverandi samgonguflokkunum.

Men tá hetta er sagt, so skal tað eisini verða sligið fast við sjeittumaseymi, at javnaðarflokkurin fer ikki at lata hesa undirbrotligheitsbylgju vinna á sær. Hann fer ikki — líkað mikið hvønn flokk hann skal í samgongu við — at lata alt tað hann stendur fyri fara og lata seg ofra á sambandsins altari — eins og bæði tjóðveldi og fólkaflokkur gjørdi í tí samgongu, sum nú er farin í søguna sum klandurssamgongan mikla.

Ikki ein hótan

Tað var eingin ivi um, at tað fara at verða boð eftir javnaðarflokkinum longu valkvæðið. Teir flokkar, sum ikki ynsktu at fáa henda flokkinn við í eina samgongu eftir síðsta val, hava nú etið orðini í seg aftur og hava á-sannað — altment — at ein samgonga, har javnaðarflokkurin ikki er við, hon finst ikki. Tað er greitt, at út frá hesi støðu stendur javnaðarflokkurin sterkur. Men ein treyt fyri at fáa eina sterka samgongu millum fleiri av áðurnevndu flokkum, er tann, at javnaðarflokkurin fær dyggan stuðul frá sinum veljarum. Hesin stuðulin er kanska meira týðningarmikill nú enn nakrantíð fyrr, nú landinum tørvar eina leiðslu, sum fær stýrt í fyra ár og ikki bara í tvey.

Stovnaður er nýggjur flokkur, sum fer at gera alt hann er mentur at nápa burtur av atkvøðunum hjá hinum flokkunum — eisini

javnaðarflokkinum. Men enn hava vit so ikki hoyrt nógv meira til henda flokk enn tað, at ein fyrmynd hansara, sleppur hann til valdið í Føroyum, er Albania, tað einasta totalitert stýrda landið, sum nú er eftir í eysturheiminum. Við hesi «ideologi» verður hesum flokki ikki langt liv lagað.

Er Albaniamodellið fyrmyndin, so er neyv-an stórur vandi fyri, at politiska myndin fer at broytast radikalt. Javnaðarflokkurin eigur ikki at taka henda nýggja flokk fyri meira enn tað hann er, men heldur enn at undirmeta hann eigur javnaðarflokkurin at brúka hesa protestbylgju til at rannsaka seg sjálvan — til at stinga út í kortið av nýggjum, soleiðis at vit finna fram til júst tann politikkinn, sum skal stýra samfelagnum trygt inn í eina nýggja öld. Nýggi flokkurin má metast meira sum ein ávaring enn sum ein hótan.